

04
13
JK

ДОКЛАД

относно: Административен мониторингов доклад за 2016 г. по изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020), № 702-00-18, внесен от Министерски съвет на 15.06.2016 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на свое редовно заседание, проведено на 21 юни 2017 г., разгледа и обсъди Административен мониторингов доклад за 2016 г. по изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020), № 702-00-18, внесен от Министерски съвет на 15.06.2016 г.

На заседанието присъстваха г-жа Ахавни Топакбашиян и г-н Никола Петков – експерти в Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерски съвет (НССЕЙВ), представители на социалните партньори и неправителствени организации.

Докладът, представен от г-жа Ахавни Топакбашиян, съдържа резултатите от постигнатото през 2016 г. от институциите на национално ниво по отделните приоритети, както и информация за напредъка по изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г. В приложение са посочени резултатите от дейностите за изпълнение на областните стратегии и на общинските планове за действие.

В обхвата на компетенциите на Комисията по труда и социалната политика е докладването за напредъка по приоритет „Заетост“, като водещата институция за постигане целите на този приоритет е Министерството на труда и социалната политика, ръководено от принципите за недопускане на дискриминация и осигуряване на условия за равни възможности и равно третиране на всички български граждани, независимо от етническата им принадлежност, което е и част от политиката за борба с бедността и социалното изключване. Активната политика за подпомагане на социално-икономическата интеграция на етническите малцинства и други уязвими групи в неравностойно положение на пазара на труда се реализира от Агенцията по заетостта.

През 2016 г. е планирано 18 100 безработни лица от ромски произход, регистрирани в дирекциите „Бюро по труда“ (ДБТ) в страната, да бъдат включени в дейности за повишаване пригодността за заетост и квалификацията, осигуряване на заетост и насърчаване на предприемаческата им култура.

Броят на обхванатите лица през 2016 г. по различните дейности в плана е 30 757, което е 170% изпълнение на годишния план. От общия брой обхванати лица, 17 978 са жени, 11 505 са младежи до 29 г. възраст (от които 5 107 до 24 г.), 6 184 лица са на възраст над 50 г., а 13 862 лица са продължително безработни.

Включените лица в дейности за повишаване на пригодността им за заетост и квалификация през годината са 11 334, при план 7 500 (151% изпълнение), както следва:

- мотивирани за активно поведение на пазара на труда – 5 403 лица;
- включени в индивидуални и групови форми за професионално ориентиране – 5 167 лица;
- включени в обучение за професионална квалификация – 764 лица.

В изпълнение на мярката за осигуряване на заетост на ромите през 2016 г. са включени в заетост на 19 380 лица, което е 185% изпълнение на годишния план (10 500 роми). Най-много са започналите работа на първичния пазар на труда – 13 610 лица. По програми и мерки за заетост и обучение са устроени на работа 1 950 лица, по проекти на ОП РЧР - 3 820 лица.

Относно мярката в плана за насърчаването на предприемачеството, през 2016 г. в обучение за стартиране и управление на собствен бизнес са включени 43 лица.

Ромските медиатори обслужват търсещите работа лица в ДБТ и изпълняват специфични дейности - цел на програмата, а именно, мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от ромски произход за регистрация и ползване на посредническите услуги на ДБТ за заетост и обучение. Във връзка с това, медиаторите провеждат информационни кампании, индивидуални и групови срещи с неактивните и обезкуражените лица на терен, в кварталите и селищата, обслужвани от ДБТ с компактно ромско население, ангажирани са с провеждането на срещи с работодатели, представители на ромски неправителствени организации и др. Към 31.12.2016 г. 92 ромски медиатори по Националната програма „Активиране на неактивни лица” от ДБТ и филиалите към тях са активирали и мотивирали за регистрация в бюрата по труда 11 946 неактивни и обезкуражени лица от ромския етнос, от които 2 795 лица са намерили своята реализация.

С приемането на Националния план за изпълнение на европейската гаранция за младежта 2014-2020 г. се фокусират конкретни мерки за интегриране на пазара на труда и обучение на младите хора. За тях се предвижда включване в заетост, учене или връщане в образователната система на всеки младеж до 24 г. (вкл.), в рамките на 4 месеца от оставането му без работа или напускане на формалната образователна система.

През 2016 г. 3 482 безработни младежи от ромски произход на възраст до 24 г. са включени в различни форми на обучение и заетост, както следва:

- в мотивационно обучение - 21 лица;
- в обучение за професионална квалификация – 12 лица;
- в заетост - по програми и мерки за заетост и обучение, ОП РЧР и първичен пазар на труда – 3 449 младежи, от които 1 672 на първичния пазар на труда.

През 2016 г. 2 673 младежи до 24 г. са участвали в Ателие за търсене на работа, 199 младежи до 24 г. са получили индивидуално консултиране от мениджър на случай и съдействие за връзка с други институции за преодоляване на пречките за започване на работа, 219 младежи до 24 г. са потърсили индивидуално психологическо подпомагане от психолозите, назначени НП „Активиране на неактивни лица”, 188 младежи до 24 г. са участвали в групови консултации за психологическо подпомагане.

За отчетения период Агенцията по заетостта е организираща и провела 5 специализирани трудови борси, насочени към ромската общност. На тях са присъствали 431 търсещи работа лица и 48 работодатели, които са обявили 270 свободни работни места. Броят на започналите работа е 251, като 236 от тях са регистрирани в ДБТ.

Мерките, заложи в приоритет „Заетост“ в Националния план за действие 2015-2020 г. се реализират чрез за изпълнението на поставените задачи. Така например, по задача „Повишаване на пригодността за заетост и квалификация на безработни роми“ с мярка: Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или на ключова компетентност, през 2016 г. са включени 764 лица.

По задача „Повишаване на предприемаческата култура и умения на ромите“ с насърчителна мярка по чл. 47, ал. 1 (чл. 48 от ЗНЗ) - Кредит за квалификация на лица, получили еднократна парична сума, през 2016 г. са сключени договори с общо 222 бенефициенти, отговарящи на изискванията, вкл. роми, като тук не е възможно да се направи оценка на броя на ромите, които са се възползвали.

В доклада е отчетен 1 бенефициент по изпълнение на задача „Подкрепа за започване на собствен бизнес с насърчителна мярка по ЗНЗ: За придобиване на професионална квалификация по предмета на дейност и/или нейното управление по одобрения бизнес проект на лицата.

Относно изпълнението на мярка: Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво през 2016 г. са проведени 270 срещи с ромски лидери и организации по места при планирани 150 срещи с цел обсъждане на възможности за насърчаване на заетостта на роми.

По задача „Насърчаване заетостта на ромите“ с мярка: Насърчаване на заетостта на роми, чрез включване в програми и мерки по реда на Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), в рамките на годишните програми по Националния план за действие по заетостта, първичния пазар на труда и други проекти и планове в доклада са отчетени следните резултати по отношение на:

1. Създаване на възможности за трудова реализация на ромите - общо 19 380 роми са устроени на работа през 2016 г.

2. Осигуряване на заетост на трудови медиатори за активиране на неактивни лица от ромски произход, както и активизиране на продължително безработни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство – през 2016 г. е осигурена заетост на 92 безработни лица, които работят като трудови посредници – ромски медиатори в ДБТ в страната. Вследствие на дейността на ромските медиатори и реализацията на Програмата 11 946 лица от ромски произход са активирани/ регистрирани в ДБТ.

3. Осигуряване на индивидуален подход, ориентиран към потребностите на уязвимите групи на пазара на труда, вкл. роми, както и изготвяне на индивидуални планове за действие на всички новорегистрирани в бюрата по труда роми – през 2016 г. на 31 057 новорегистрирани роми са с изготвени индивидуални планове за действие.

4. Активиране и създаване на възможност за заетост на ромите чрез организиране на трудови борси, включително специализирани за роми – проведени са 5 са специализирани, насочени към ромската общност. Ня тях са присъствали 431 търсещи работа лица и 48 работодатели, които са обявили 270 свободни работни места. Броят на започналите работа лица е 251, като 236 от тях са регистрирани в ДБТ.

В доклада се отчитат и резултатите по няколко конкретни проекта по ОП РЧР – като допълнителни мерки, а именно:

1. По проект „Обучения и заетост“, чиято целта е интеграцията на безработни лица на възраст над 29 г., регистрирани в ДБТ, в заетост при работодател в реалния бизнес или институции на местното самоуправление чрез обучения, съобразени с индивидуалните нужди на работното място и субсидия за заетост, като от общо включените 3 766 лица през 2016 г. 442 неактивни и безработни участници от ромски произход на възраст от 30 до 54 години вкл. са включени в дейности по проекта.

2. По проект „Обучения и заетост на младите хора“, чиято цел е интеграция на безработни младежи до 29-годишна възраст (вкл.) през 2016 г. 2 980 неактивни и безработни младежи от ромски произход са включени в дейности по процедурата.

3. Проект „Нова възможност за младежка заетост“, процедура „Младежка заетост“, чиято цел е да се повиши конкурентоспособността на младежите чрез осигуряване на възможност за стажуване или обучение по време на работа, което би улеснило прехода от образование към заетост. През 2016 г. са сключени общо 3 959 договора с 3 515 работодатели, като в заетост до този момент са включени общо 7 146 безработни лица до 29-годишна възраст (от тях – 3 474 са на възраст до 24 години).

В последвалата дискусия участие взеха народните представители Хасан Адемов, Георги Гъоков, Милко Недялков и Калин Поповски. Акцент в обсъждането бяха въпросите относно необходимостта от търсене на други решения за създаване на устойчива трудова заетост на ромите; съмнителната ефективност от дейността на

ромските трудови медиатори; липсата на видими резултати от изпълнението на мерките по Националната стратегия за интегриране на ромите и независимо от отчетения в доклада напредък, проблемите на ромската общност и на цялото общество с ромската общност продължават да се задълбочават.

В заключение от дискусията се наложи мнението, че видими резултати от изразходваните средства по програмите няма и следва да се признае неефективността на досегашната политика спрямо това население и решителната необходимост от изготвянето нова стратегия.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати: **11 гласа „за“, без гласове „против“ и 8 гласа „въздържал се“**,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да приеме Административен мониторингов доклад за 2016 г. по изпълнението на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020), № 702-00-18, внесен от Министерски съвет на 15.06.2016 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ